

Ο ΚΑΡΥΟΘΡΑΥΣΤΗΣ

Γνωστικό Αντικείμενο: Γλώσσα (κατανόηση και παραγωγή γραπτού και προφορικού λόγου)

Εμπλεκόμενες Μαθησιακές Περιοχές: ΤΠΕ, Μαθηματικά, Τέχνες (εικαστικά, δράμα, μουσική)

Στόχοι:

- Να εξασκηθούν στην ενεργή ακρόαση λογοτεχνικών κειμένων
- Να κατανοήσουν τη δομή και τα χαρακτηριστικά μιας ιστορίας
- Να αναπτύξουν το λεξιλόγιό τους
- Να εξασκηθούν σε ρυθμούς και μελωδίες
- Να διαμορφωθούν συνθήκες κατανόησης αξιών των συνηθειών των Χριστουγέννων (αγάπη, αλληλεγγύη)

ΑΝΑΓΝΩΣΗ – ΑΦΗΓΗΣΗ ΠΑΡΑΜΥΘΙΟΥ

Υλικά: παραμύθι, υλικά για το έργο

Μέθοδοι: παιδική λογοτεχνία, ανάγνωση, διδακτικά παιχνίδια, κινητικά και γλωσσικά παιχνίδια

Στόχοι: ευχαρίστηση, ψυχαγωγία, κινητοποίηση και ενδιαφέρον για λογοτεχνικά κείμενα, ανάπτυξη συνηθειών προσεκτικής παρακολούθησης ανάγνωσης, εκμάθηση διαδικασία ανάπτυξης.

Δραστηριότητες:

1. Διαμορφώνονται ειδικές συνθήκες ανάγνωσης (ησυχία, καθισμένοι ή ξαπλωμένοι)
2. Παρατηρήστε το βιβλίο:
  - Ⓢ Τι σχήμα έχει;
  - Ⓢ Πώς είναι το εξώφυλλό του
  - Ⓢ Τι μέγεθος έχει;
  - Ⓢ Πώς είναι από μέσα;
  - Ⓢ Τι αισθήματα σας προκαλεί καθώς το βλέπετε; Τι νιώθετε;
  - Ⓢ Τι σας θυμίζει;
  - Ⓢ Τι θα θέλατε να κάνετε;
  - Ⓢ Έχει πολλά ή λίγα γράμματα;
3. Ανάγνωση τίτλου: τι θέλει να πει; Γιατί μιλάει;
4. Εκφραστική ανάγνωση με συχνές διακοπές και ερωτήσεις για να δώ αν το καταλαβαίνουν (χαμηλότερη φωνή και τόνο όπου έχει αγωνία, δυνατότερη σε στιγμές έντασης....).
  - Ποιοι είναι οι ήρωες της ιστορίας;
  - Τι της έδωσε ο νονός της Κλάρας;
  - Τι έγινε στο σαλόνι όταν η Κλάρα κοιμήθηκε;
  - Τι περιπέτεια είχε η Κλάρα;
  - Πώς κατάφερε να λύσει το πρόβλημά της;
  - Ποιο είναι το τέλος της ιστορίας;
5. Ανακεφαλαίωση και προφορική ανασύνθεση του παραμυθιού με ερωτήσεις.

☉ Κατανόηση της αφήγησης :

- Ποιος έδωσε στην Κλάρα τον Καρυοθραύστη;
- Τι έγινε στο σαλόνι όταν η Κλάρα κοιμήθηκε;
- Πώς γνώριζαν τα ποντίκια τον Καρυοθραύστη;
- Τι ήταν πριν γίνει κούκλα;
- Πώς είχε μεταμορφωθεί ο Καρυοθραύστης σε κούκλα;
- Γιατί είχε θυμώσει η ποντικίνα;
- Πώς του είχε συμπεριφερθεί η πριγκίπισσα;
- Ποια ήταν η συμπεριφορά της Κλάρας απέναντι στον Καρυοθραύστη;

☉ Βάρος σε σημαντικές για την εξέλιξη της υπόθεσης και λύσεις περιστάσεις :

- Ποιος βοήθησε τον Καρυοθραύστη να πολεμήσουν τους ποντικούς;
- Πώς μεταμορφώθηκε σε άσχημη η πριγκίπισσα;
- Με ποιον τρόπο βοήθησε ο Καρυοθραύστης (ο γιος του ρολογά) να λυθούν τα μάγια της πριγκίπισσας;
- Πώς βοήθησε η Κλάρα να λυθούν τα μάγια του Καρυοθραύστη;

☉ Χαρακτηριστικά των προσώπων :

- Πώς φαντάζεστε την Κλάρα (ευγενική, χαρούμενη). Πώς θα ήταν όταν τα ποντίκια έκαναν επιδρομή στο σαλόνι;
- Πώς φαντάζεστε την Πριγκίπισσα; Τι χαρακτήρα θα είχε;
- Πώς την ποντικίνα και ύστερα το γιο της;
- Πώς λέτε να ήταν ο νονός Ντοσελμάγιερ;

☉ Αιτιολόγηση του τίτλου : Ποιος μπορεί να μαντέψει γιατί ο λένε το βιβλίο « Ο Καρυοθραύστης»;

6. Περίληψη από τα παιδιά

☉ Βλέποντας τις εικόνες τα παιδιά λένε περιληπτικά το παραμύθι. Η νηπιαγωγός επεμβαίνει βοηθώντας τα παιδιά και συνδέοντας τις διάφορες σκηνές του έργου με τη χρήση κατάλληλων συνδετικών (όμως..., τότε ήταν πού, ...κλπ) και τον κατάλληλο τόνο στη φωνή.

☉ Η εικονογράφηση βοηθά στην περίληψη του παραμυθιού.

7. Ταύτιση λέξεων μέσα στο κείμενο (Καρυοθραύστης, Κλάρα, Ποντικοί,).

Σε κάρτες υπάρχουν γραμμένα τα ονόματα των ηρώων του παραμυθιού σε τόσα αντίτυπα όσες και οι ομάδες των παιδιών. Κάθε ομάδα, κατά τη δεύτερη ανάγνωση του παραμυθιού, σηκώνει την κάρτα κάθε φορά που ακούγεται το όνομα ενός ήρωα.

ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΜΥΘΙΟΥ (σελ. 113)

Υλικά:

Μέθοδος: Συζήτηση, Ανάλυση χαρακτήρων και συμπεριφορών ηρώων

Στόχοι:

- Να μετατρέψουν ένα παραμύθι σε θεατρικό κείμενο
- Διαδικασίες αναπαράστασης: σωματική έκφραση, τονισμός, σεβασμός στο έργο

- Ανάπτυξη φαντασίας, επινοητικότητας
- Ανάπτυξη δημιουργικού λόγου (δημιουργικότητας στο λόγο)
- Συνάρθρωση διαφόρων λόγων: Λεκτική επικοινωνία, πλαστική έκφραση, μουσική

Δραστηριότητες:

- Προηγούμενη, πλήρης γνώση του παραμυθιού
- **Προετοιμασία hot chair:**

Παίζεται το παιχνίδι - **hot chair**

Επιλέγονται οι ήρωες της ιστορίας ένας – ένας με τη σειρά. Ένα παιδί αναπαριστά κάποιον από τους ήρωες, κάθεται στην «Καυτή Καρέκλα» και απαντά τις ερωτήσεις των υπόλοιπων παιδιών της ομάδας. Οι ερωτήσεις μπορεί να είναι του τύπου :

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΩΣ ΣΗΜΕΡΑ

- Ποιο είναι το πραγματικό σου όνομα (π.χ. για τον Καρυοθραύστη)
- Έχεις αδέρφια;
- Πού μένεις; Κλπ.
- Όταν ήσουν μικρός, τι σου άρεσε...
- Τι δώρα σου αρέσουν να σου κάνουν;

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΗΡΩΕΣ

- Τι νιώθεις που ο νονός σου έδωσε αυτό το δώρο;
- Τι νιώθεις που οι ποντικοί σας επιτέθηκαν;
- Τι λέγατε με τον Καρυοθραύστη πριν να έρθουν οι ποντικοί; Κλπ.

Η/ ο νηπιαγωγός κάνει ανασκόπηση όσα έχουν ειπωθεί κάθε φορά που ολοκληρώνονται οι ερωτήσεις στον ήρωα.

- **Διάλογοι**

Ανά δυο παιδιά συζητούν πάνω στην ιστορία για ένα θέμα σχετικό με την ιστορία που τους δίνεται:

- Τι συζητούν τα παιδιά στο χορό
- Τι συζητούν οι μεγάλοι;
- Τι συζητούν η Κλάρα με τον νονό της όταν της δίνει το δώρο;
- Τι είπε η Κλάρα στον Καρυοθραύστη μόλις διαπιστώνει ότι δεν είναι ένας απλός κούκλος;
- Οι ποντικοί επιτίθενται;. Πώς εξέφρασαν Κλάρα και Καρυοθραύστης τον φόβο τους; κλπ.

- **Παιχνίδι σε Ομάδες:**

- Παιχνίδι διαφόρων σκηνών του έργου σε μικρές ομάδες. Πραγματοποιείται επανάληψη των σκηνών από διάφορες ομάδες παιδιών.

Ο μεγάλος χορός, Κλάρα και Νονός, Κλάρα και Καρυοθραύστης στο σαλόνι, εισβολή και μάχη ποντικών – στρατιωτών – Κλάρας και Καρυοθραύστη, κλπ.

- Εναλλακτικά μπορεί να παιχτεί από όλα τα παιδιά χωρισμένα σε αντίστοιχους ρόλους (π.χ. στη σκηνή Καρυοθραύστης – Κλάρα: τα μισά είναι ο Καρυοθραύστης και τα μισά η Κλάρα. Στη σκηνή της μάχης των στρατιωτών με τα ποντίκια: κάποια παιδιά είναι ο Καρυοθραύστης, άλλα τα ποντίκια και άλλα τα στρατιωτάκια).

- Επιλέγεται η **μουσική επένδυση**
- **Απονομή ρόλων:**
  - Καθημερινό παίξιμο σκηνών από μικρές ομάδες παιδιών
  - Σύνδεση όλων των σκηνών σε ενιαίο θεατρικό
- **Υλικά:** τα παιδιά επιλέγουν το σκηνικό και τα υλικά που θα χρειαστούν, τα γράφουν σε ένα χαρτί και συμπληρώνουν ένα κείμενο για βοήθεια από τους γονείς τους.

«Ο ΚΑΡΥΟΘΡΑΥΣΤΗΣ»

© ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ (σελ. 106)

Υλικά: Χαρτί, Μολύβι, Πίνακας διαδραστικός / Μαγνητικός πίνακα με Γράμματα

Μέθοδοι: Ανάγνωση, συζήτηση

Στόχοι:

- Να συνειδητοποιήσουν ότι ο γραπτός λόγος αποτελεί κώδικας συμβόλων (φωνολογική ενημερότητα)
- Να χρησιμοποιήσουν δείκτες του κειμένου για τον εντοπισμό και την ανάγνωση λέξεων
- Να μπορέσουν να χωρίσουν λέξεις

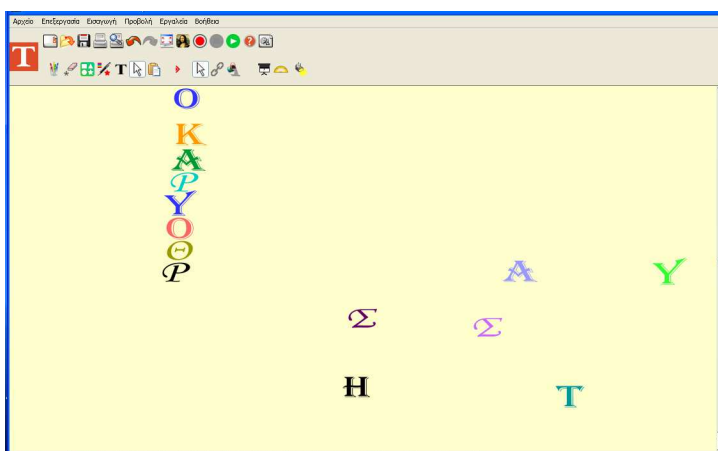
Δραστηριότητες:

Δημιουργείται η ανάγκη να παραχθεί ο τίτλος του έργου, ώστε να δημιουργηθεί μια ανακοίνωση βοήθειας προς τους γονείς. Οι μαθητές, για παράδειγμα συνειδητοποιούν την έλλειψη ορισμένων υλικών ή την ανάγκη γενικότερης βοήθειας και μέσω της συζήτησης καταλήγουν στην ανάγκη να τα ζητήσουμε από τους γονείς. Η νηπιαγωγός παρουσιάζει το παρακάτω φύλλο, ώστε το κάθε παιδί να γράψει τις ιδέες του, αλλά γίνεται αντιληπτό ότι πρέπει να γραφτεί και ο τίτλος του έργου.

Προκύπτει η ανάγκη γραφής του τίτλου.

- Σε ένα χαρτί, στον διαδραστικό ή στον μαγνητικό πίνακα υπάρχουν διάσπαρτα τα γράμματα που συνθέτουν τον τίτλο του έργου «Ο ΚΑΡΥΟΘΡΑΥΣΤΗΣ».
- Τα παιδιά καλούνται να συνθέσουν τον τίτλο έχοντας ως πίνακα αναφοράς οικείες λέξεις (π.χ. ονόματα παιδιών τάξης) ή άλλα συστήματα αναφοράς (π.χ. το αλφάβητο των παιχνιδιών που δημιουργήθηκε κατά την έναρξη του σχολικού έτους).
- Γίνεται προσπάθεια αναγνώρισης των φωνημάτων. Για κάθε φώνημα τα παιδιά αναφέρουν μια λέξη σχετική με τα Χριστούγεννα, σχηματίζοντας μια ακροστιχίδα.

- Συμπληρώνεται ατομικά το φύλλο εργασίας από τους μαθητές. Στην ολομέλεια της τάξης ο κάθε μαθητής παρουσιάζει τις σκέψεις του και αιτιολογεί τις ιδέες του:
- γιατί νομίζεις ότι αυτό θα μας βοηθήσει;

- Πώς μπορούμε να το χρησιμοποιήσουμε;

© ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΓΝΩΣΤΩΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙΩΝ ΑΠΟ ΜΙΑ ΛΙΣΤΑ ΠΙΘΑΝΩΝ ΛΕΞΕΩΝ (Σελ. 108)

«Οι κομμένοι τίτλοι»

Υλικά: Χαρτί, Μολύβι, Πίνακα, Μαγνητικό πίνακα με Γράμματα, φύλλα εργασίας

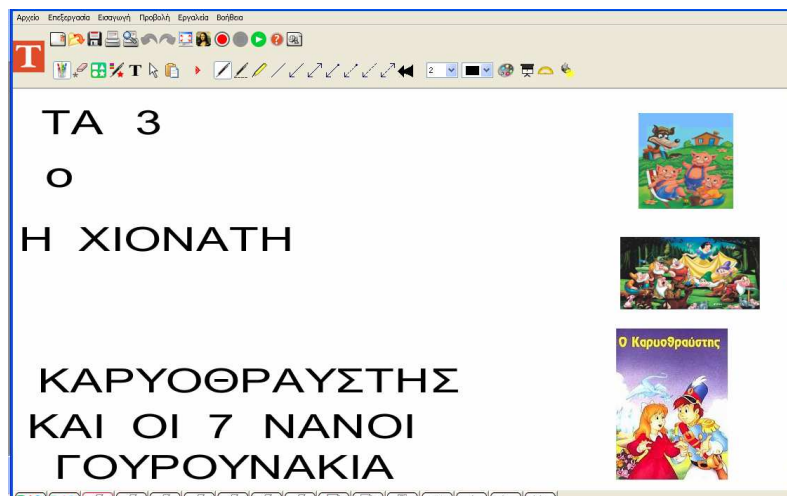
Μέθοδοι: Ανάγνωση, συζήτηση

Στόχοι:

- Διαδικασίες ανάγνωσης και αναγνώρισης γνωστών κειμένων
- Αναγνώριση του κενού και της λέξης που λείπει.
- Ανάγνωση μεμονωμένων λέξεων, οι οποίες συνδέονται με το θέμα
- Γραφή λέξεων
- Εκμάθηση του αλφαβητικού συστήματος

Εξέλιξη:

- Σε ένα χαρτί, στον διαδραστικό ή στο μαγνητικό πίνακα είναι γραμμένοι οι τίτλοι τριών παραμυθιών, σε μορφή λίστας και οι αντίστοιχες φωτογραφίες των παραμυθιών. Τα παιδιά καλούνται να ενώσουν τους τίτλους και να βρουν την αντίστοιχη εικόνα του παραμυθιού:

- Σε ένα φύλλο εργασίας συμπληρώνουν τους τίτλους :

Συμπληρώνω τον τίτλο του παραμυθιού

ΤΑ ΤΡΙΑ -----
Ο -----
Η ΧΙΟΝΑΤΗ -----

Όνομα: _____

|

Ημερομηνία: _____

- Γραφή και Ανάγνωση του κειμένου από μαθητές (όλου ή αποσπάσματος)
- Γραφή ενός διαφορετικού τέλους με storybird

1. «Τα δώρα των Χριστουγέννων»

- «**Η αφόρμηση – Προκαταβολικός Οργανωτής**»

Υλικά: στολή ή σκουφί του Άγιου Βασίλη, κουτάκια από δώρα με σημειώματα, σάκος του Άγιου - Βασίλη

- Ποιος έφερε το δώρο στην Κλάρα; (ο νονός της)
- Αυτές τις ημέρες όλοι παίρνουμε και δίνουμε δώρα. Εσάς ποιος σας φέρνει το δώρο των Χριστουγέννων; (γονείς, γιαγιάδες – παππούδες- φίλους – Άγιο Βασίλη)
- Πού μπορούμε να δώσουμε δώρα;

Ένα παιδί είναι ντυμένο Άγιος Βασίλης και έχει σε ένα σάκο με μικρά κουτιά δώρων. Σε κάθε κουτάκι υπάρχει ένα σημείωμα με μια λέξη και την αντίστοιχη εικόνα. Οι λέξεις μεταφέρουν μηνύματα - Αξίες των Χριστουγέννων, όπως : **ΑΓΑΠΗ – ΣΕΒΑΣΜΟΣ – ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΕΙΑ – ΠΙΣΤΗ – ΕΙΡΗΝΗ**

Σε κάθε κουτί υπάρχει η εικόνα ενός παιδιού και η αντίστοιχη λέξη

- Στο 1^ο κουτί υπάρχει ένα φτωχό παιδί – Αγάπη
- Στο 2^ο ένα παιδί στον πόλεμο - Ειρήνη
- Στο 3^ο ένα άρρωστο παιδί – Πίστη
- Στο 4^ο παιδιά που λιμοκτονούν - Αλληλοβοήθεια

Κάθε κουτάκι αφού ανοιχτεί τοποθετείται κάτω από το Χριστουγεννιάτικο δέντρο.

Η ιστορία

Φέτος ο Άγιος – Βασίλης είναι πολύ στενοχωρημένος, γιατί οι νάνοι, που τον βοηθούν να φτιάξει τα δώρα είναι άρρωστοι. Στενοχωριέται γιατί δεν ξέρει σε ποιο παιδί θα δώσει το κάθε του δώρο.

Η/ο εκπαιδευτικός δημιουργεί συνθήκες συζήτησης για κάθε κουτί που ανοίγεται ξεχωριστά:

- Τι δείχνει η εικόνα;
  - Τι δώρο θα του έδινες, τι θα του έλεγες;
  - Τι δώρο θα έδινες εσύ φέτος και σε ποιον;
- Ζωγράφισέ το

▪ «Ευχές»

Υλικά – Μέσα: υπηρεσίες διαδικτύου, web 2.0 – Google μετάφραση

Ράνια Ιατροπούλου

Ένωσε με μια γραμμή την ευχή με τη χώρα

Όνομα:

Ημερομηνία:

Αλβανία

Feliz Navidad

Αγγλία

Merry Christmas

Γαμπία

СЪС СЪМΠΑБЕТО РОЖДЕСТВОМ

Γερμανία

Kalã Χριστούγεννα

Ισπανία

Безопасно Рождество

Ελλάδα

Frohe Weihnachten

Καλά

Τι δώρο θα έδινες φέτος και σε ποιον;

Όνομα: _____ Ημερομηνία: _____

Γιατί διάλεξες αυτό το πρόσωπο;

Χριστούγεννα

Τα παιδιά αναφέρουν τις ευχές που ξέρουν για τα Χριστούγεννα. Γνωρίζουν την ευχή «Καλά Χριστούγεννα» σε διάφορες γλώσσες του κόσμου (κυρίως αυτές που σχετίζονται με τη χώρα καταγωγής των μαθητών που φοιτούν στο σχολείο) και στη συνέχεια:

- συμπληρώνουν το παρακάτω φύλλο εργασίας

- δίνουν τη δική τους ευχή, τη γράφουν και κατασκευάζουν την αντίστοιχη κάρτα.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

	1	4	
1	K		
	A		
2	E	L	A
	A		Δ
	N		Ω
	T		P
3	B	A	S
	I	L	O
	P	I	T
	A		

▪ «Σταυρόλεξο»

- «Η κρυμμένη λέξη»
Βρίσκουν τις λέξεις των εικόνων

Ψάξε να βρεις τις κρυμμένες λέξεις

Ράνια Ιατροπούλου

Όνομα:

Ημερομηνία:

Κ	Ξ	Η	Δ	Δ	Ξ	Λ	Α	Ρ	Υ
Ε	Λ	Α	Τ	Ο	Τ	Ι	Κ	Ξ	Ξ
Ρ	Σ	Δ	Α	Α	Φ	Μ	Χ	Φ	Β
Ι	Ξ	Δ	Ρ	Η		Π	Ζ	Μ	Φ
Ι	Α	Ε	Α	Τ	Υ	Α	Φ	Γ	Ψ
Δ	Δ	Σ	Ν	Γ	Ρ	Λ	Η	Ξ	Τ
Π	Η	Δ	Δ	Ζ	Χ	Α	Ψ	Ω	Κ
Θ	Τ	Δ	Ο	Φ	Γ	Β	Ξ	Κ	Ι
Τ	Υ	Σ	Σ	Α	Ρ	Δ	Τ	Θ	Δ
Ρ	Φ	Α	Α	Σ	Δ	Σ	Ο	Ι	Π
Ε	Ζ	Γ	Η	Ρ	Ε	Δ	Τ	Ρ	Α
Ω	Ψ	Ρ	Ν	Σ	Ζ	Δ	Ω	Ε	Ε
Β	Ρ	Ε	Δ	Σ	Σ	Φ	Κ	Ι	Χ
Γ	Μ	Π	Ε	Δ	Γ	Σ	Α	Ρ	Ζ
Α	Ω	Ρ	Ο	Υ	Ο	Τ	Ι	Ξ	Α

ΕΛΑΤΟ	
ΚΕΡΙ	
ΤΑΡΑΝΔΟΣ	
ΜΠΑΛΑ	
ΔΩΡΟ	

▪ «Ευχές στον κόσμο»

Ένασε με μια γραμμή την ευχή με τη χώρα

Ράνια Ιατροπούλου

Όνομα:

Ημερομηνία:

- «Γράμμα στον Άγιο Βασίλη»

Άγιε μου Βασίλη,

Το όνομά μου είναι .....

Φέτος ήμουν πολύ καλό παιδί

Φέτος ήμουν καλό παιδί

Φέτος ήμουν λίγο άτακτος

Θέλω να σε παρακαλέσω να μου
Φέρεις .....,
Επειδή .....

Αν όμως είσαι πολύ απασχολημένος,
τότε θα ήθελα.....

Υπόσχομαι τη νέα χρονιά να είμαι
Πολύ καλό παιδί
.....

Καλά Χριστούγεννα

